

Hallituksen esitys eduskunnalle EU:n pikamaksamisasetusta täydentäväksi lainsäädännöksi

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle EU:n pikamaksamisasetusta täydentäväksi lainsäädännöksi (HE 215/2024 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Talousvaliokunta (TaVM 1/2025 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

maksupalvelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maksupalvelulain (290/2010) 1 §:n 2 momentin 2 kohta, 6 §, 46 §:n 2 momentti, 64 §:n 1 ja 3 momentti ja 79 §:n 3 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 2 momentin 2 kohta, 46 §:n 2 momentti, 64 §:n 1 ja 3 momentti ja 79 §:n 3 momentti laissa 898/2017, sekä
lisätään 1 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 59/2016 ja 898/2017, uusi 4 momentti, 8 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 898/2017, uusi 6 a kohta ja 39 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 898/2017, uusi 4 momentti, 47 §:ään uusi 2 momentti, 49 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 898/2017, uusi 3 momentti ja 51 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

1 §

Sovelletamisala

Tätä lakia sovelletaan seuraaviin maksupalveluihin:

2) maksutapahtuman toteuttaminen tilisiirtona, pikasiirtona, varojen siirtona palveluntarjoajan maksutilille, suoraveloituksena taikka maksukortilla tai muulla maksuvälineellä;

Eduskunnan vastaus EV 10/2025 vp

Maksutapahtumista, joissa maksutapahtuma toteutetaan pikasiirtona, säädetään euromääräisiä tilisiirtoja ja suoraveloituksia koskevista teknisistä ja liiketoimintaa koskevista vaatimuksista sekä asetuksen (EY) N:o 924/2009 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 260/2012, jäljempänä *EU:n SEPA-asetus*.

6 §

Maksun sivullissitovuutta ja oikea-aikaisuutta koskevien säännösten soveltamisala

Maksun sivullissitovuudesta ja oikea-aikaisuudesta 81 ja 82 §:ssä säädettyä sovelletaan vain maksutapahtumaan, joka toteutetaan tilisiirtona, pikasiirtona tai suoraveloituksena.

8 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

6 a) *pikasiirrolla* tilisiirtoa, joka toteutetaan välittömästi, ympärivuorokautisesti ja kaikkina kalenteripäivinä;

39 §

Maksutoimeksiannon vastaanottohetki

Poiketen siitä, mitä 2 ja 3 momentissa säädetään, jos maksutoimeksianto toteutetaan pikasiirtona, vastaanottoajankohta määräytyy EU:n SEPA-asetuksen 5 a artiklan 3 kohdan mukaan.

46 §

Maksutapahtuman toteuttamisesta perittävät kulut

Maksunsaaja ei saa periä maksua sellaisten maksuvälineiden käytöstä, joihin liittyvistä siirtohinnoista säädetään korttimaksujen siirtohintoja koskevan asetuksen II luvussa eikä maksupalveluista, joihin sovelletaan EU:n SEPA-asetusta.

47 §

Maksajan palveluntarjoajan noudatettava toteuttamisaika

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, jos maksutoimeksianto toteutetaan pikasiirtona, toteuttamisaika määräytyy EU:n SEPA-asetuksen 5 a artiklan 4 kohdan b alakohdan mukaan.

Eduskunnan vastaus EV 10/2025 vp

49 §

Maksunsaajan palveluntarjoajan noudatettava toteuttamisaika

Poiketen siitä, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, jos maksutoimeksianto toteutetaan pikasiirtona, toteuttamisaika määräytyy EU:n SEPA-asetuksen 5 a artiklan 4 kohdan c alakohdan mukaan.

51 §

Arvopäivä

Poiketen siitä, mitä 2 momentissa säädetään, jos maksutoimeksianto toteutetaan pikasiirtona, maksunsaajan maksutilin hyvityksen arvopäivä määräytyy EU:n SEPA-asetuksen 5 a artiklan 4 kohdan d alakohdan mukaan.

64 §

Vastuu maksajan käynnistämästä toteuttamatta jääneestä taikka virheellisesti tai myöhässä toteutetusta maksutapahtumasta

Jos maksajan käynnistämä maksutapahtuma on jäänyt toteuttamatta tai se on toteutettu virheellisesti, maksajan palveluntarjoajan on ilman aiheutonta viivytystä palautettava maksutapahtuman rahamäärä maksajalle tai palautettava maksajan maksutili siihen tilaan, jossa se olisi ollut ilman veloitusta. Maksajan maksutilin hyvityksen arvopäivän on oltava viimeistään se päivä, jona maksutapahtuman rahamäärä veloitettiin. Jos maksutapahtuma on toteutettu pikasiirtona, sovelletaan EU:n SEPA-asetuksen 5 a artiklan 5 kohtaa.

Palautusvelvollisuutta ei kuitenkaan ole, jos maksajan palveluntarjoaja voi osoittaa maksunsaajan palveluntarjoajan vastaanottaneen maksutapahtuman rahamäärän 47 §:n 1 momentin mukaisessa määräajassa. Maksunsaajan palveluntarjoajan on tällöin välittömästi maksettava maksutapahtuman rahamäärä maksunsaajan maksutilille tai, jollei maksunsaaja käytä maksutiliä, asetettava maksutapahtuman rahamäärä hänen käytettäväkseen. Maksunsaajan maksutilin hyvityksen arvopäivän on oltava viimeistään se päivä, joka arvopäivä olisi ollut, jos maksutapahtuma olisi toteutettu oikein. Jos maksutapahtuma on toteutettu pikasiirtona, sovelletaan kuitenkin 47 §:n 2 momentin mukaisia määräaikoja.

Eduskunnan vastaus EV 10/2025 vp

79 §

Maksunpalautuksen edellytykset

Jos kyse on EU:n SEPA-asetuksen 1 artiklassa tarkoitetusta suoraveloituksesta, maksajalla on oikeus maksunpalautukseen silloinkin, kun 1 momentin mukaiset edellytykset eivät täyty.

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

maksulaitoslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maksulaitoslain (297/2010) 1 §:n 2 momentin 2 kohta ja 41 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä on 41 §:n 1 momentti laissa 890/2017, sekä
lisätään lakiin uusi 40 a—40 e § ja 48 a §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 259/2013, 58/2016 ja 890/2017, uusi 4 momentti seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan seuraaviin maksupalveluihin:

2) maksutapahtuman toteuttaminen maksupalvelulaissa (290/2010) tarkoitettuna tilisiirtona, pikasiirtona, varojen siirtona palveluntarjoajan maksutilille, suoraveloituksena taikka maksukortilla tai muulla maksuvälineellä;

40 a §

Maksujärjestelmiin osallistumista koskevan pyynnön edellytykset

Maksulaitosten ja sähkörahayhteisöjen, jotka pyytävät eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista annetun lain (1084/1999) mukaisesti nimettyihin järjestelmiin osallistumista tai osallistuvat niihin, on laadittava:

Eduskunnan vastaus EV 10/2025 vp

1) kuvaus tämän lain 26 §:n mukaisista maksupalvelunkäyttäjien varojen suojaamiseksi toteutetuista toimenpiteistä;

2) kuvaus maksulaitoksen tai sähkörahayhteisöjen EU:n DORA-asetuksen 6 ja 7 artiklaan liittyvistä hallinnollisista menettelyistä ja riskinhallinta- ja kirjanpitomenettelyistä sekä vastaavista hallinnointi- ja ohjausjärjestelmistä ja sisäisistä valvontamekanismeista sellaisten maksupalvelujen tai sähköisen rahan palvelujen osalta, joita se aikoo tarjota sekä kuvaus maksulaitoksen tai sähkörahayhteisöjen tieto- ja viestintätekniikkapalvelujen käyttöä koskevista järjestelyistä; sekä

3) purkautumissuunnitelma toiminnan keskeytymisen varalta.

40 b §

Edellytykset asiakasvarojen suojaamisesta koskevalle kuvaukselle

Jos maksulaitos tai sähkörahayhteisö suojaa 26 §:n 2 momentin mukaisesti maksupalvelunkäyttäjien varat tallettamalla varoja luottolaitoksessa olevalle erilliselle tilille tai sijoittamalla kotijäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten määrittämään turvalliseen, likvidiin ja vähäriskiseen varallisuuteen, tällaista suojaamista varten toteutettujen toimenpiteiden kuvauksen on 40 a §:n 1 kohtaa sovellettaessa tapauksen mukaan sisällettävä:

1) kuvaus sijoituspolitiikasta, jolla varmistetaan, että valittu varallisuus on likvidiä, turvallista ja vähäriskistä;

2) niiden henkilöiden määrä, joilla on pääsy suojaavaan tiliin, ja heidän tehtävänsä;

3) kuvaus hallinto- ja täsmäytysmenettelystä, jolla varmistetaan, että maksupalvelunkäyttäjien varat suojataan maksupalvelunkäyttäjien etua silmällä pitäen maksulaitoksen tai sähkörahayhteisön muiden velkojen saatavia vastaan erityisesti maksukyvyttömyystapauksessa;

4) jäljennös luottolaitoksen kanssa tehdyn sopimuksen luonnoksesta;

5) maksulaitoksen tai sähkörahayhteisön nimenomainen ilmoitus 26 §:n noudattamisesta.

Jos maksulaitos tai sähkörahayhteisö suojaa 26 §:n 3 momentin mukaisesti maksupalvelunkäyttäjän varat vakuutusyhtiön tai luottolaitoksen antamalla vakuutuksella tai vastaavalla vakuudella, tällaista suojaamista varten toteutettujen toimenpiteiden kuvauksen on 40 a §:n 1 kohtaa sovellettaessa sisällettävä:

1) vahvistus siitä, että vakuutuksen tai vastaavan vakuuden antanut vakuutusyhtiö tai luottolaitos on yhteisö, joka ei kuulu maksulaitoksen tai sähkörahayhteisön kanssa samaan konserniin;

2) yksityiskohtaiset tiedot käytössä olevasta täsmäytysmenettelystä, jolla varmistetaan, että vakuutus tai vastaava vakuus on aina riittävä maksulaitoksen tai sähköisen rahan liikkeeseenlaskijalaitoksen suojaamisvelvoitteiden täyttämiseksi;

3) kattavuuden kesto ja uusimisen ehdot;

4) jäljennös vakuutussopimuksesta tai vastaavasta vakuudesta taikka niiden luonnoksista.

40 c §

Edellytykset hallinnointijärjestelmiä koskevalle kuvaukselle

Sovellettaessa 40 a §:n 1 momentin 2 kohtaa kuvauksessa on osoitettava, että kyseisessä alakohdassa tarkoitetut hallinnointi- ja ohjausjärjestelmät, sisäiset valvontamekanismit ja tieto- ja viestintätekniikan käyttöä koskevat järjestelyt ovat oikeasuhteisia, asianmukaisia, vakaita ja riit-

Eduskunnan vastaus EV 10/2025 vp

täviä. Lisäksi hallinnointi- ja ohjausjärjestelmiin ja sisäisiin valvontamekanismeihin on sisällyttävä:

1) maksulaitoksen tai sähkörahayhteisön havaitsemien riskien kartoitus, jossa kuvataan riskien tyyppi ja menettelyt, joita maksulaitos tai sähkörahayhteisö on ottanut käyttöön tai aikoo ottaa käyttöön tällaisten riskien arvioimiseksi ja ehkäisemiseksi;

2) säännöllisten ja jatkuvien tarkastusten suorittamista koskevat eri menettelyt sekä tiedot tarkastusten tiheydestä ja niihin osoitetuista henkilöstöresursseista;

3) kirjanpitomenettelyt, joilla maksulaitos tai sähkörahayhteisö kirjaa taloudelliset tietonsa ja raportoi niistä;

4) kaikkien sellaisten henkilöiden henkilöllisyys, jotka ovat vastuussa sisäisen valvonnan toiminnoista, säännöllisistä ja jatkuvista tarkastuksista tai vaatimustenmukaisuuden valvonnasta, ja kyseisten henkilöiden ajantasaiset ansioluettelot;

5) kaikkien sellaisten tilintarkastajien henkilöllisyys, jotka eivät ole tilintarkastuslain (1141/2015) 1 luvun 2 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaisia tilintarkastajia;

6) ylimmän hallintoelimen ja tapauksen mukaan muun valvontaelimen tai -komitean kokoonpano;

7) kuvaus siitä, miten ulkoistettuja toimintoja seurataan ja valvotaan maksulaitoksen tai sähkörahayhteisön sisäisen valvonnan laadun heikkenemisen estämiseksi;

8) kuvaus siitä, miten asiamiehiä ja sivukonttoreita seurataan ja valvotaan maksulaitoksen tai sähkörahayhteisön sisäisen valvonnan puitteissa;

9) kuvaus konsernin hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä, jos maksulaitos tai sähkörahayhteisö on toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevan säännellyn yhteisön tytäryhtiö.

40 d §

Edellytykset purkautumissuunnitelmalle

Sovellettaessa 40 a §:n 3 kohtaa purkamissuunnitelma on mukautettava maksulaitoksen tai sähkörahayhteisön suunniteltuun kokoon ja liiketoimintamalliin, ja siihen on sisällyttävä kuvaus lieventämistoimenpiteistä, jotka maksulaitoksen tai sähkörahayhteisön on toteutettava maksupalvelujensa lopettamisen yhteydessä ja joilla varmistettaisiin keskeneräisten maksutapahtumien toteuttaminen ja voimassa olevien sopimusten irtisanominen.

40 e §

Maksujärjestelmiin osallistumista koskevan pyynnön arviointi

Maksulaitosten ja sähkörahayhteisöjen, jotka pyytävät eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista annetun lain mukaisesti nimettyihin järjestelmiin osallistumista tai osallistuvat niihin, on laadittava itsearviointi 40 a—40 d §:n noudattamisesta.

Itsearviointi on toimitettava Finanssivalvonnalle, joka arvioi itsearviointin riittävyyden. Jos Finanssivalvonta arvioi itsearviointin puutteelliseksi, se voi pyytää maksulaitosta tai sähkörahayhteisöä toimittamaan lisätietoja. Jos lisätietoja ei toimiteta tai toimitettuja lisätietoja ei arvioida riittäviksi, Finanssivalvonta voi kieltää maksulaitosta tai sähkörahayhteisöä osallistumasta 1 momentissa tarkoitettuihin maksujärjestelmiin.

Eduskunnan vastaus EV 10/2025 vp

41 §

Poikkeus oikeudesta päästä maksujärjestelmään

Mitä 40 §:ssä säädetään, ei koske maksujärjestelmää, johon voivat osallistua yksinomaan samaan ryhmään kuuluvat palveluntarjoajat.

48 a §

Seuraamusmaksu

Euromääräisiä tilisiirtoja ja suoraveloituksia koskevista teknisistä ja liiketoimintaa koskevista vaatimuksista sekä asetuksen (EY) N:o 924/2009 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 260/2012 nojalla määrittävästä seuraamusmaksusta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 38 §:n 1 momentin 12 kohta ja 40 §:n 2 momentin 13 kohta, sellaisina kuin ne ovat laissa 610/2024, sekä

lisätään 38 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 752/2012, 254/2013, 1198/2014, 1055/2016, 893/2017, 316/2020, 379/2021, 153/2022, 205/2022, 184/2023 ja 610/2024, uusi 13 kohta, 40 §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 1071/2017, 1108/2018, 316/2020, 379/2021, 599/2021, 941/2021, 214/2022, 610/2024 ja 697/2024, uusi 14 kohta ja 41 a §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 241/2018, 524/2021, 954/2021, 205/2022, 214/2022, 192/2023, 403/2024 ja 697/2024, uusi 23 momentti, jolloin nykyinen 23 momentti siirtyy 24 momentiksi, seuraavasti:

38 §

Rikemaksu

Finanssivalvonta määrää rikemaksun sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta:

Eduskunnan vastaus EV 10/2025 vp

12) laiminlyö tai rikkoo EU:n DORA-asetuksen 16 artiklassa säädetyn TVT-riskin hallintavollisuuden;

13) laiminlyö tai rikkoo euromääräisiä tilisiirtoja ja suoraveloituksia koskevista teknisistä ja liiketoimintaa koskevista vaatimuksista sekä asetuksen (EY) N:o 924/2009 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 260/2012, jäljempänä *EU:n SEPA-asetus*, 5 a artiklaa pikasiirtotapahtumista, 5 b artiklaa tilisiirtoihin liittyvistä palvelumaksuista ja maksunsaajan tarkistamisesta tai 5 c artiklaa maksunsaajan tarkistamisesta tilisiirtojen tapauksessa.

40 §

Seuraamusmaksu

Seuraamusmaksu määrätään myös sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö tai rikkoo:

13) EU:n DORA-asetuksen 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua finanssiyhteisöä velvoittavia mainitun asetuksen 5—14 artiklan säännöksiä TVT-riskin hallinnasta, 17—19 artiklan säännöksiä TVT:hen liittyvien poikkeamien hallinnasta, luokittelusta ja raportoinnista, 24—27 artiklan säännöksiä digitaalisen häiriönsietokyvyn testauksesta tai 28—30 artiklan säännöksiä kolmanniin osapuoliin liittyvän TVT-riskin hallinnasta;

14) EU:n SEPA-asetuksen 5 d artiklassa tarkoitetun maksupalvelunkäyttäjien seurannan sen varmistamiseksi, onko maksupalvelunkäyttäjä kohdennettujen taloudellisten rajoittavien toimenpiteiden kohteena oleva henkilö tai yhteisö.

41 a §

Seuraamusmaksun enimmäismäärä eräissä tapauksissa

Jos seuraamusmaksu koskee 40 §:n 2 momentin 14 kohdassa tarkoitetun säännöksen rikkomista tai laiminlyöntiä, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään 10 prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta sekä luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään viisi miljoonaa euroa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain 1 luvun 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain (444/2017) 1 luvun 2 §:n 1 momentin 12 kohdan johdantokappale seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

2 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan:

12) asianajajista annetussa laissa (496/1958) tarkoitettuun elinkeinonharjoittajana toimivaan asianajajaan tai siinä tapauksessa, että asianajotoimintaa harjoitetaan yhtiömuodossa, asianajoyhtiöön, siltä osin kuin toimitaan asiakkaan puolesta tai lukuun taloudelliseen toimintaan tai kiinteään omaisuuteen liittyvissä liiketoimissa taikka osallistutaan asiakkaan puolesta seuraavien liiketoimien suunnitteluun tai suorittamiseen:

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 4.3.2025

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri